

B&W Voorstel

Datum collegevergadering

18 maart 2016

Onderwerp

Opdracht mogelijk maken opvang vluchtelingen op locatie Merwedeweg

Agendapunt nummer

12

Portefeuillehouder

V. van der Horst

Registratienummer

VB/16/06493

Zaaknummer

Z/16/55486

Registratiedatum

11 maart 2016

Uiterste datum behandeling in raad

26 april 2016

Pers

Paraaf + datum:

Afdeling + team

Ontwikkeling /
Ruimtelijke
ontwikkeling

Openbaar

Niet openbaar

Ondernemingsraad

nee

Opsteller

Dennis Boekhout

Bijlagen

1. Communicatieopzet en draaiboek (geheim voor zover artikel 10, lid 2 onder e van de WOB van toepassing is)
2. Overzicht veel gestelde vragen
3. Voorstel projectgroep
4. Bestuursakkoord 22 december 2015
5. Brief Taskforce aan burgemeesters regio Utrecht d.d. 10 december 2015
6. Amendement 12 januari 2016
7. Motie 13 september 2015.
8. RIB 72 d.d. 7 december 2015
9. RIB 75 d.d. 15 december 2015

Afdelingsmanager

Dennis Boekhout

Besluit college

CONFORM ADVIES met redactionele aanpassing in het communicatieplan. De in het communicatieplan genoemde gegevens zijn geheim voor zover artikel 10, lid 2, onder e van de WOB van toepassing is.

Dit collegebesluit is openbaar na opheffing embargo.

Advies te nemen besluit

1. Kennisnemen van de conclusies van de Businesscase Merwedeweg m.b.t. de realisering van de opvang van vluchtelingen op de Merwedeweg in Breukelen;
2. De raad vragen een uitspraak te doen over de twee mogelijke scenario's die worden geschetst door COA en eigenaar:
 - a) opvang van maximaal 300 vluchtelingen voor een periode van 8 jaren of
 - b) opvang van maximaal 400 vluchtelingen voor een periode van 7 jaren;
3. De raad voorstellen om, op basis van de uitspraak over beslispunt 2, al dan niet opdracht te vragen voor alle noodzakelijke maatregelen om de opvang van vluchtelingen te regelen;
4. In de periode voorafgaand aan besluitvorming door de raad de tijd nemen en deze goed benutten om alle belanghebbende partijen goed te informeren en met hen in gesprek te gaan;
5. De raad – afhankelijk van bovengenoemde beslispunten - tevens voorstellen de locatie op grond van paragraaf II onder a van de VVGB-lijst aan te wijzen als een ruimtelijk onderwerp waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen hoeft te worden gevraagd;
6. Het communicatieplan vaststellen en uitvoeren.

TOELICHTING

Inleiding

Voorgeschiedenis

a. Opvang Gageldijk 30 juni 2015.

Eigenaar en COA zijn tot een overeenstemming gekomen over een AVO op camping Nooitgedacht aan de Gageldijk; dit is vervolgens voorgelegd aan de gemeente. Het college B&W constateert dat op basis van de beschikbare informatie van het COA en op basis van consultatie van de raadsfracties onvoldoende draagvlak is om aan het verzoek van het COA te voldoen.

b. Motie 29 september 2015:

Alle raadsfracties, met uitzondering van de fractie van Lokaal Liberaal geven het college van B&W opdracht om te onderzoeken of, en zo ja, hoe de gemeente kan bijdragen aan tijdelijke opvang van asielzoekers en vluchtelingen en daarbij diverse afwegingsfactoren te betrekken, en de uitkomsten voor te leggen aan de raad.

c. Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom dd 27 november 2015: Het rijk en de VNG maken een bestuursakkoord bekend over de verhoogde Asielstroom. De gemeenten kunnen reageren op dit akkoord tot 18 december.

d. RIB inzake Bestuursakkoord (#72, 7 december 2015);

Het college van B&W informeert de gemeenteraad over onderhandelaarakkoord;

e. RIB inzake voorgenomen besluit college om akkoord te gaan met onderhandelaarakkoord (#75, 15 december 2015);

Het college van B&W maakt het voornemen kenbaar om in te stemmen met onderhandelaarakkoord. Aan de raad is gevraagd hierop te reageren voor donderdag 17 december 10.30 uur; de raad stemt in.

f. Instemming Bestuursakkoord (collegebesluit dd 17 december 2015);

Het college van B&W stemt in met het onderhandelaarakkoord verhoogde instroom. De VNG heeft het onderhandelaarakkoord verhoogde Asielstroom op 21 december 2015 definitief vastgesteld.

g. Brief Taskforce Opvang Vluchtelingen dd 9 december 2015.

De provinciale Taskforce Opvang Vluchtelingen informeert de gemeenten over de aanpak van een provinciebrede inventarisatie van potentiële locaties om de opvang van 2500 vluchtelingen mogelijk te maken.

h. Amendement 12 januari 2016:

De gemeenteraad wijst de Merwedeweg in Breukelen aan als potentieel geschikte locatie en uw college wordt opgedragen de noodzakelijke procedures te voeren om opvang mogelijk te maken.

Humanitair vraagstuk

De opvang van vluchtelingen is een urgent humanitair maatschappelijk vraagstuk. De problematiek vraagt internationaal, nationaal, regionaal en lokaal om inzet en oplossingen van de overheid en van de maatschappij en zijn inwoners. Niet voor niets hebben het college van B&W en ook de raad van Stichtse Vecht in meerderheid uitgesproken dat de gemeente Stichtse Vecht zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid hierin wil nemen. In het volle besef dat dit gaat om zowel een urgent als een complex maatschappelijk vraagstuk, met belangrijke impact voor de lokale samenleving.

Niettemin heeft de gemeenteraad op 30 september 2015 opdracht gegeven te onderzoeken of, en zo ja, hoe opvang van vluchtelingen in Stichtse Vecht kan plaatsvinden. Op basis van door het college voorbereide werkzaamheden (draagvlakonderzoek en locatieonderzoek) heeft de gemeenteraad na eerdere commissievergaderingen bij amendement op 12 januari jl. de Merwedeweg in Breukelen als geschikte locatie aangewezen en uw college opgedragen de noodzakelijke procedures te voeren om opvang mogelijk te maken.

Conform de opdracht van de raad hebben vervolgens gesprekken tussen COA en eigenaar plaatsgevonden, waarvan de conclusie van deze partijen luidt dat de Merwedeweg inderdaad een geschikte locatie is voor tijdelijke opvang van vluchtelingen. Het gaat hier nadrukkelijk niet om acute noodopvang of om opvang van vergunninghouders die al een asielprocedure hebben doorlopen. COA en eigenaar hebben overeenstemming bereikt over de mogelijkheid van opvang van maximaal 300 vluchtelingen voor een periode van 8 jaren, of van 400 vluchtelingen voor een periode van 7 jaren. Daarbij denkt het COA aan huisvesting in de vorm van kleinschalige units met een hoge mate van zelfredzaamheid en participatie van de vluchtelingen zelf.

Om de realisatie ook daadwerkelijk mogelijk te maken is de (planologische) medewerking van de gemeente nodig.

Het college van B&W constateert dat de businesscase die is uitgewerkt door COA en eigenaar voldoet aan de door de raad in het amendement vastgestelde kaders. Om die reden leggen wij de businesscase voor aan de gemeenteraad, conform afspraak.

Geconstateerd kan worden dat de businesscase ook in lijn is met het Bestuursakkoord van de VNG. Zoals bekend was in mei 2015 nog sprake van een minimum van 600 vluchtelingen per opvang locatie; dit is in het Bestuursakkoord teruggebracht naar 300 vluchtelingen.

Argumenten

1. Volgens afspraak worden de conclusies van de Businesscase voorgelegd aan de gemeenteraad;

Op 12 januari jl. heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen, waarbij uw college – kort samengevat - is opgedragen de noodzakelijke procedures te doorlopen om opvang op de locatie Merwedeweg mogelijk te maken. Bij de beraadslagingen is door uw college toegezegd de conclusies van de Businesscase aan de raad voor te leggen, alvorens verder te gaan.

2. De uitkomsten van de BC bieden voldoende aanknopingspunten om de raad een uitspraak te vragen, en op basis van deze uitspraak, al dan niet een opdracht te vragen voor verdere uitwerking;

Eigenaar en COA hebben op basis van het op 12 januari jl. aangenomen amendement in beeld gebracht dat op basis van een Turn-Key-oplevering het mogelijk is maximaal 300

vluchtelingen op de beoogde locatie op te vangen; de looptijd bij dit aantal opvangplaatsen bedraagt dan 8 jaren. Alternatief is opvang van 400 vluchtelingen voor een periode van 7 jaren. Bij een keuze voor deze opvanglocatie wordt de bodem tot op het niveau van woondoeleinden gesaneerd. De locatie kent geen andere beperkingen voor wat betreft milieu- en leefbaarheidaspecten. Wel pleit het COA ervoor geen kinderen die de zwemkunst niet machtig zijn, te huisvesten op de locatie aan de Merwedeweg. Er zal gestreefd worden naar het huisvesten van een mix van gezinnen en alleenstaanden.

Het COA zal bovendien op deze locatie een vernieuwd huisvestingsconcept ontwikkelen waarbij sprake is van de bouw van kleinschalige units en maximale zelfredzaamheid van de bewoners van de units. Omdat het een Turn-Key-project is, hebben COA en eigenaar de leiding; wij hebben verder geen inzicht in de financiële onderbouwing.

3. **Omdat de uitkomsten van de Businesscase voldoende aanknopingspunten bieden, bestaat nu geen aanleiding om de alternatieven op basis van het amendement uit te werken.**

Weliswaar is tijdens de beraadslaging op 3 februari jl. ook gesproken over alternatieve opvangvormen (bijvoorbeeld opvang van extra vergunninghouders), echter dit gaat voorbij aan de primaire opdracht. Bovendien verhoudt de opvang van extra statushouders zich niet met het uitgangspunt dat de opvang van vluchtelingen kostenneutraal moet gebeuren. Bij huisvesting van vergunninghouders komen veel meer kosten voor rekening van de gemeente (huisvesting, scholing, begeleiding, beveiliging en toezicht). Overigens zijn de financiële regelingen vanuit het Rijk wel versoepeld, waardoor de gemeente de eerste twee jaren niet de eventuele uitkeringskosten (bijstand) draagt.

4. **Omdat nog niet helder is welke RO-procedure moet worden gevolgd wordt de gemeenteraad op voorhand gevraagd de locatie op grond van paragraaf II onder a van de VVGB-lijst aan te wijzen als een ruimtelijk onderwerp waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen hoeft te worden gevraagd;**

Afhankelijk van oppervlakte en bouwvolume is een uitgebreide of reguliere procedure van toepassing, en dus een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad noodzakelijk. Daarnaast zal de eigenaar de noodzakelijke toestemmingen voor de bodemsanering en nutsvoorzieningen aanvragen.

5. **Vanwege de urgentie wordt uw college tevens geadviseerd om vooruitlopend op de vergunningverlening, toestemming te verlenen voor de werkzaamheden;**

Dit kan bijvoorbeeld op het moment dat de aanvraag wordt ingediend. Vanzelfsprekend gebeurt dit niet eerder dan dat de gemeenteraad uw college opdracht heeft verleend.

6. **Communicatie is van groot belang;**

Omdat de opvang van vluchtelingen begrijpelijkerwijs gepaard gaat met zorgen in de samenleving, is het van belang ruim aandacht te besteden aan de communicatie met omwonenden, bedrijven en organisaties. Zowel in de informatievoorziening als in het gezamenlijk uitwerken van de planvorming. Om die reden is een communicatieplan opgesteld. Uw college wordt geadviseerd het plan vast te stellen

Kanttekeningen

1. **Inmiddels is niet langer duidelijk of nog voldoende draagvlak aanwezig is in de gemeenteraad;**

Hoewel de gemeenteraad op 12 januari jl. bij amendement uw college opdroeg de noodzakelijke procedures te voeren om de opvang aan de Merwedeweg mogelijk te maken, bleek uit de beraadslagingen dat de omvang van opvang nog een punt van discussie kan zijn in de raad. Op basis van het bestuursakkoord VNG, in de door de VNG gehanteerde terminologie, is bij huisvesting van 300 vluchtelingen sprake van een kleinschalige opvang. Het aantal van 300 vluchtelingen wordt hierin genoemd als de ondergrens voor een AZC.

2. **De bewoners van het Rode Dorp - direct omwonenden - zijn tegen een opvang van meer dan 75 vluchtelingen;**

- De bewoners van het Rode Dorp geven de voorkeur aan de opvang van ca. 75 vluchtelingen.
- 3. De eigenaar en COA worden onnodig aan het werk gezet, terwijl nog niet duidelijk is of voldoende draagvlak aanwezig is;**

Op basis van de laatste debatten in de raad is niet zeker dat de raad zal instemmen met de opvang van 300 vluchtelingen. COA en eigenaar zullen wij niettemin vragen voorbereidende werkzaamheden te starten (impressies en verbeeldingen maken, informatiebijeenkomsten) ten behoeve van een adequate informatievoorziening van alle betrokkenen, om de raad maximaal te informeren ten behoeve van een raadsbesluit.

Uitvoering

Sluiten bestuursovereenkomst tussen COA en gemeente;

In de bestuursovereenkomst tussen COA en gemeente worden onder andere afspraken vastgelegd over aantallen, duur en aspecten als beveiliging en toezicht, ondersteuning bij omwonenden- en belanghebbendenoverleg en financiële aspecten.

Communicatieparagraaf

- Besluit over voorstel aan raad is openbaar. Om die reden na besluit van uw college – in afstemming met eigenaar en COA – communiceren.
- Standpunt college communiceren na besluit college
- Aanvullend informeren van alle betrokkenen: raad, bewoners, deelnemers projectgroep (klankbordgroep), organisaties via informatiebijeenkomsten. Op de informatiebijeenkomsten gezamenlijk communiceren vanuit alle betrokken partners: gemeente, COA, eigenaar, Taskforce Opvang Vluchtelingen en gemeente.
- De informatiebijeenkomsten informeel inrichten met veel ruimte voor gesprek, ontmoeting en visualisatie van de plannen. Goed aandacht besteden aan alle mogelijke thema's, met name ook veiligheidsthema's.
- Projectgroep/klankbordgroep breed samenstellen met vertegenwoordigers uit de samenleving en zonodig activeren na een besluit van de gemeenteraad

E.e.a. is verwoord in een communicatieplan dat als bijlage bij dit voorstel is gevoegd.

KERNBOODSCHAP

De opvang vluchtelingen is een urgent humanitair en maatschappelijk vraagstuk. College van B&W en raad hebben aangegeven hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te willen nemen in de opvang van vluchtelingen. Om die reden heeft de gemeenteraad op 30 september 2015 opdracht gegeven te onderzoeken of, en zo ja, hoe opvang van vluchtelingen in Stichtse Vecht kan plaatsvinden. Op basis van draagvlak onderzoek en een inventarisatie van 22 mogelijke opvanglocaties, heeft de gemeenteraad bij amendement op 12 januari jl. de Merwedeweg in Breukelen als geschikte opvanglocatie aangewezen en het college van B&W opgedragen de noodzakelijke procedures te voeren om opvang mogelijk te maken.

Inmiddels hebben gesprekken tussen COA en eigenaar plaatsgevonden, waarvan de conclusie luidt dat de Merwedeweg inderdaad een geschikte locatie is en dat er op die plek voor het COA twee varianten in de opvang mogelijk zijn: opvang van maximaal 300 vluchtelingen voor een periode van 8 jaren of van 400 vluchtelingen voor een periode van 7 jaren.

Geconstateerd wordt dat de businesscase ook in lijn is met het Bestuursakkoord van de VNG. Zoals bekend was in mei 2015 nog sprake van een minimum van 600 vluchtelingen per opvang locatie; dit is in het Bestuursakkoord teruggebracht naar 300 vluchtelingen.

Het college van B&W vraagt de gemeenteraad nu om een uitspraak te doen over deze mogelijkheid tot opvang van vluchtelingen aan de Merwedeweg in Breukelen.

De opvang van 300 vluchtelingen valt binnen de door de gemeenteraad gestelde kaders en sluit aan bij het Bestuursakkoord van de VNG. Met de opvang van 300 vluchtelingen is het mogelijk dat Stichtse Vecht bijdraagt aan de oplossing van een urgent maatschappelijk en humanitair vraagstuk en bijdraagt aan de vraag van de Commissaris van de Koning om 2500 opvangplaatsen in de provincie Utrecht te realiseren.

Raadsinformatiebrief

Concept is bijgevoegd

Financiële paragraaf

n.t.b.

Juridische paragraaf

Risicoparagraaf

1. De noodzakelijke vergunningenprocedures en/of gedoogbesluiten kunnen in beroepsprocedures sneuvelen en/of vertraging oplopen.
2. (On)veiligheid van gemeentebestuurders, eigenaar en medewerkers belemmert een normale uitvoering van de werkzaamheden.

Duurzaamheidsaspecten

Overige aspecten

- Voor behandeling in de gemeenteraad van 26 april a.s. plaatsvindt, worden informatiebijeenkomsten georganiseerd.
- De sloop- en saneringwerkzaamheden duren circa 6 weken.
- Het plaatsen van de units en inrichten van terrein duurt circa 2 maanden.
- Ambtelijke werkgroep instellen; hiervoor zal een separaat voorstel worden voorgelegd.